

ROSENIUS SAMLEDE VÆRKER

4.1 – DE TROENDES UFORANDERLIGE RETFÆRDIGHED I KRISTUS

”Der er ingen forskel. Alle har jo syndet og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjort uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.”

Romerbrevet 3,22-24

(s.9) Kernen i evangeliet, således som det er os åbenbaret af Gud, er denne: Et menneske bliver retfærdiggjort og saligt, ikke på grund af sine egne gerninger, men på grund af Kristi fortjeneste, tilegnet i tro.

Så fordærvede var vi blevet, at ikke en eneste var i stand til at frelse sig selv eller bare bidrage den ringeste smule dertil. Men netop derfor gav Gud os i sin grænseløse kærlighed og barmhjertighed sin Søn til frelser. Gennem Hans soningsdød blev synden borttaget, udslettet, sonet. Den, som nu blot tror på Sønnen, skal for hans retfærdigheds skyld alene regnes for retfærdig, ren og hellig for Gud. Ingen gode gerninger køber os retfærdighed for Gud eller forøger den det mindste. Og ingen synder, hverken fortidige eller nutidige, formindsker den eller hindrer os i at tage imod den. Så helt og holdent består den i Kristi egen, os tilregnede, retfærdighed. Dette har Gud selv, engle og profeter, alle Kristi blodvidner, som med en mund bekræftet. David priser det

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

menneske saligt, som Gud tilregner retfærdigheden uden gerninger. *”Salig den mand, som Herren ikke tilregner synd”* - således gengiver Paulus i Romerbrevet 4,8, hans [Davids] ord fra Salme 32,2. Esajas siger, at Guds retfærdige tjener, når han kendes, skal retfærdiggøre de mange, han, som bar deres overtrædelser [se Esajas 53,11]. De skal ikke findes retfærdige, men gøres retfærdige.

(s.10) Thi *”Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle [Esajas 53,6] – han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld, os til fred kom straf over ham, vi fik lægedom ved hans sår.”* [Esajas 53,5].

I Daniel 9 taler englen om en fastsat tid, da ’en salvet, en fyrste, skal komme, og hvor misgerningen skal blive sonet og evig retfærdighed hidført. [se Daniel 9,24-26 ikke eksakt citat].

Og Herren selv siger om sin søn: *”Hvis hans sønner svigter min lov og ikke følger mine lovbud, da hjemsøger jeg deres synd med ris, deres brøde med hårde slag, men min nåde tager jeg ikke fra ham, min trofasthed svigter jeg ikke.”* [Salme 89,31-35].

I Ny Testamente siger Johannes Døberen: *”Se Guds Lam, som bærer verdens synd.”* [Joh. 1,29].

Og apostlen Johannes: *”Jesu Kristi, Gud Søns, blod renses os fra al synd”*. [1.Joh. 1,7] – *”Børnlille, dette skriver jeg til jer, for at I ikke skal synde. Men synder nogen, så har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus, den retfærdige.”* [1.Joh. 2,1].

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Paulus siger det rent ud: *”Der er ingen forskel. Alle har jo syndet og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjort uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.”* [Romerbrevet 3,22-24] – *”Men den, som har gerninger at opvise, ham tilregnes lønnen ikke af nåde, men efter fortjeneste, anderledes med den, som ikke har gerninger at opvise, men tror på Ham, som retfærdiggør den ugudelige: ham regnes hans tro til retfærdighed.”* [Romerbrevet 4,4-5].

Og nu Kristus selv! Han ikke blot viste hen til skrifterne som de, der havde forstået ham ret, og hvis vidnesbyrd om ham var sandt, men han siger selv udtrykkelig, at han var kommet for at give sit liv som løsesum og at hans blod skulle udgydes for mange til syndernes forladelse [Matt. 20,28]. Ydermere har han i flere af sine lignelser klart og tydeligt givet til kende, at retfærdigheden og saligheden ikke vindes ved gerninger, men af fri nåde skænkes den, der søger nåde som nåde gennem ham. F.eks. blev de, der kun havde arbejdet en time, stillet lige med dem, ^(s.11) der havde båret dagens byrde og hede [Matt. 20,12]. Og toldereren i templet der ikke havde andet end synd at komme til Gud med, gik retfærdiggjort hjem frem for farisæeren, som havde mange gode gerninger at rose sig af [Lukas 18,9-14].

Disse hellige vidnesbyrd er klare som solen og står fast som bjergenes piller [fundament]. Det er da en kendsgerning, at både synder og gode gerninger er sænket dybt i Kristi blods det røde hav. Der har selv de største synder mistet deres magt til at fordømme. Der har det største mål af fromhed og gode gerninger mistet sin magt til at retfærdiggøre. Når fakta er, at Guds egen søn måtte lide døden, for at jeg kunne blive frelst, da vil jeg tie om mine

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

fortjenester. Altså kan ingen synder forhindre og ingen gode gerninger befordre [købe/skaffe] min benådning og retfærdighed for Gud.

Fra Guds side er der intet i vejen for, at den værste synder når som helst kan komme og i Kristus modtage den nåde og retfærdighed, som på den store forsoningsdag blev ham for hvervet, og som siden har ligget rede og ventet på ham. Med al sin synd og uværdighed har han dog ikke nødig først at blive noget anderledes, før han tør komme til Jesus. Alt er rede! Alt er fuldbragt! Han har adgang, hvad øjeblik han vil. Han har adgang, sådan som han er, så syndig og uværdig, han er, så kold eller varm, så hård eller rørt, så ivrig eller ligegyldig, så ren eller uren, han er.

Var det derimod sådan, at han måtte være i besiddelse af visse dyder og gode egenskaber for derved at gøre Gud velvillig stemt, så var jo nåden og retfærdigheden ikke af Kristus alene. **Omvendelse, anger og tro kræves ikke for Guds skyld, men for synderens. Det skal ikke bevæge Gud til at give nåde, men bevæge synderen til at modtage den.** Og den, der ser det at komme til Kristus som sin eneste redning, han har nok, både af anger og bod og af tro, til allerede at være benådet i ham. (s.12)

Det er endvidere åbenbart, at så længe Kristus med sin forsoning og sin fortjeneste, sin nåde og sit venskab er hans hjertes dybeste behov og lifligste trøst, så længe ejer han bestandig samme uforanderlige nåde og retfærdighed for Gud. I sine bedste som i sine svageste øjeblikke. Når han får nåde til at gøre noget godt, som når han falder og forser sig. Thi var han i Guds øjne mere retfærdig, når hans fromhed lykkedes for ham, og mindre retfærdig, når den

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

mislykkedes, så var jo i sandhed retfærdigheden af gerninger – eller i hvert fald delvis af gerninger og delvis af Kristus.

Er nu Kristi retfærdighed vor retfærdighed for Gud, så kan den retfærdighed, som vi har for Gud, ikke forandres, thi Kristi retfærdighed forandres ikke. Det eneste, som forandres – som snart er værre og snart er bedre, er os selv og vore gerninger. Til disse vore gerninger hører naturligvis ikke alene håndens og tungens gerninger, men vort hele menneskes, med legeme og sjæl. Og da i første række det, hvorom det første og største bud i loven handler: sjælens, hjertets og tankernes gerninger – som f.eks. kærlighed, ligegyldighed, anger, hårdhed, bøn, gode tanker, onde tanker – alt falder ind under begrebet vore gerninger. Skulle nu vores retfærdighed bestå i disse, de bestod den ikke i Kristi retfærdighed. Består den derimod i Kristi retfærdighed alene, da består den ikke i noget af dette. *”Er det af nåde,”* siger Paulus, *”så er det altså ikke mere af gerninger, ellers bliver nåden jo ikke mere nåde.”* [Romerbrevet 11,6].

Og den tanke, at det skulle være af gerninger, afviser han kort: *”Jeg ophæver ikke Guds nåde, thi var der retfærdighed ved loven, så var jo Kristi død til ingen nytte.”* [Galaterbrevet 2,21].

Her ser vi et glimt af den dybe hemmelighed, der gjorde, at Jesus kunne kalde sine disciple rene. Disse skrøbelige disciple, hvis historie fortæller om fejltrin og mangler, ja endog om alvorlige fald. To gange – og den samme aften, som han både (s.13) forudsagde deres skrøbelighed og oplevede sandheden af sine ord – kalder han dem rene.

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Den ene gang lyder det: *"I er allerede rene på grund af det ord, som jeg har talt til jer."* [Joh. 15,3]. Det var de ord, han havde talt, der havde virket den tro, som tilegner sig Kristus med hans renhed.

Den anden gang siger han: *"Den, der har badet - - er helt ren, og I er rene, dog ikke alle."* [Joh. 13,10]. Thi hans vidste, hvem det var, der skulle forråde ham, føjer Johannes til, derfor sagde han: *"I er ikke alle rene."* [Joh. 13,11]. Denne bemærkning viser, at det var en åndelig renhed, Jesus talte om. Hvad nemlig den legemlige og den levitiske renhed angik, var Judas lige så ren som de øvrige disciple. Det er den skjulte renhed, den tilregnede renhed, den renhed, vi ejer ved troen, Jesus taler om, når han samme aften, som disciplene forsyndede sig så groft, kalder dem rene.

Og det er ham, der har *"øjne som ildsluer"* [Åbenbaringen 19,11-12], og som skal dømme på den yderste dag, der taler her. Havde han set på disciplenes egen fromhed, havde han visselig ikke kaldt dem rene. Det var ved tvætningen og hans ord, de var rene. Ikke i deres egne eller i andre menneskers øjne, men i hans øjne, som allerede forstår at vurdere Kristi retfærdighed ret.

Et mere slående eksempel på den retfærdighed, som er evig og uforanderlig, kan vanskeligt findes. Men er da ikke Gud fra evighed af uforsonlig stemt mod al synd, og elsker han ikke retfærdighed? Hvordan kan jeg da være lige retfærdig og takkelig i hans øjne, enten jeg fejler og falder, eller jeg gør ham til vilje? Jo, i sandhed – Guds evige, hellige vrede er rettet mod al synd. Men – skulle vi da aldrig ret lære at kende og prise forsoningens underfulde råd!

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Denne Guds vrede blev rettet mod Sønnen. *”Herren lod falde på Ham, den skyld der lå på os alle”* [Esajas 53,6]. *”Han er såret for vore overtrædelser.”* [Esajas 53,5].

Hvis ikke jeg var klædt i hans retfærdighed, var selv den ^(s.14) mindste synd tilstrækkelig til at fordømme mig. Men det er med blikket fæstet på Kristi retfærdighed, apostlen siger, at der ingen fordømmelse er for dem, som er i Kristus Jesus [Romerne 8,1]. Vel er der ingen Gud er så nøjeregnende med, når det gælder synd, som sine børn. Men når han på dem hjemsøger synden, sker det ikke af vrede eller med krav om betaling af syndens skyld. Det sker i kærlighed for at svække og døde syndens rod og det syndige begær. Derfor sagde han om Sønnens børn: *”Hvis hans sønner svigter min lov og ikke følger mine love, da hjemsøger jeg deres synd med ris, deres brøde med hårde slag, men min nåde tager jeg ikke fra ham.”* [Salme 89,31-35].

Om dette siger også Luther i sin udlægning af Salme 51, at synden må ses under to punkter: først som forladt synd, der for den Kristi retfærdigheds skyld, vi ved troen er iført, ikke længere tilregnes os, og dernæst som den os stadig iboende synd, der er formålet for den daglige renselse, hvorved Herren svækker og dører synden i os. *”Det er derfor sandt,”* siger Luther videre, *”både at en kristen ikke er en synder, og at alle kristne er syndere. At kalde visse mennesker – apostlene for eksempel – hellige og mene, at de var uden synd, har lige så lidt med virkeligheden at gøre, som om man ville påstå, at Gud skulle være faldet i synd. Gud alene er hellig.”*

”Når vi og alle troende ikke desto mindre kaldes hellige, skyldes det, at Kristus har helliget sig selv for os og skænket os sin hellighed. I Guds øjne er der

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

således ingen forskel på mennesker. Alle er vi syndere, og kun gennem Kristus bliver vi hellige – i samme stund og så længe vi tror på ham. Den bodfærdige røver på korset er i Kristus hellig lige så vel som Sankt Peter. At Peter og Paulus har gjort større gerninger end røveren, kommer ikke sagen ved. Begge parter er af naturen syndere og har Guds nåde og barmhjertighed behov.”

Men ret at fatte og gribe om denne evangeliets høje og trøsterige hemmelighed er en såre vanskelig kunst. Ja, hvis ikke ^(s.15) Gud selv skænker os Åndens lys, åbner vore øjne og giver os at opladt sind, er det umuligt. Thi alle er vi af naturen *”uforstandige og tungnemme til at tro på alt det, profeterne har talt”*. [Lukas 24,25].

Vores træge hjerte, vor blinde, oprørske fornuft og vore forventede meninger sætter sig af al kraft til modværge mod denne nådens hemmelighed – ganske særlig, når det gælder om at anvende den på os selv. Til trøst og opmuntring for den, der finder sin synd så alt for utilbørlig og sig selv så alt for uværdig til at modtage nåde, er der i den hellige skrift optegnet adskillige eksempler på, hvorledes Jesus over for mennesker, der havde forsyndet sig, anvendte disse teorier i praksis. Hvor ofte kom ikke synden til udbrud hos Jesu disciple, uden at dog hans nåde af den grund forandredes. Man kan bare tænke på, hvor skammeligt de forsyndede sig den sidste aften, de var sammen med deres mester før hans lidelse og død. Hvor groft de ved denne lejlighed forsyndede sig, forstår vi først ret, når vi tænker på, hvor højt benådede de var. Thi jo større nåde et menneske har modtaget, desto utilbørligere er det, om han atter synder. Og nu var Jesu disciple i virkeligheden de mest benådede mennesker på jorden. Ikke blot ejede de den nåde, som ved troen er alle Guds børns – nemlig syndernes forladelse, liv og salighed – men de ejede tillige den særlige

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

nåde, om hvilken Jesus engang sagde: *”Salige er de øjne, som ser det, I ser”* [Lukas 10,23] - den særlige nåde at i inderlig fortrolighed vandre sammen med Guds Søn, spise og drikke, våge og hvile sammen med ham. Alene deres oplevelser hin aften var noget ud over det sædvanlige. De havde spist det sidste påskelam sammen med Jesus. De havde som de første i verden gennem nadveren modtaget det rette påskelam, Kristi legeme og blod. De havde oplevet fodtvætningens [fodvaskningens] salige forydmygelse [ydmyghed].

De havde lyttet til Frelserens højtidelige afskedstale og til hans ypperstepræstelige bøn. På en ^(s.16) sådan aften – om nogen sinde – måtte de have følt sig i hellig højtidsstemning og været fri for alle syndige følelser, tanker og ord. Og dog er der i hele deres historie ingen dag, fra hvilken så mange og store synder er optegnet, som fra denne aften. Aldrig så snart har de forladt nadversalen og vandrer sammen med deres bedrøvede Mester til Getsemane, før egenkærlighed og æresyge bringer dem til fald. Der opstod en ordstrid iblandt dem om, hvem af dem der skulle regnes for den største [Lukas 22,24]. Ankommet til Getsemane er de så uinteresserede, ligegyldige og ufølsomme, at de sover, mens deres mester kæmper sin ensomme kamp i den skæbnesvangre nat. De formåede end ikke at våge en time med ham, skønt han havde bedt dem så mindeligt om det [Matt. 26,36-46].

Da Jesus blev grebet af den fra ypperstepræsternes udsendte skare, forargedes de på ham, som han havde sagt, forlod ham og flygtede [Matt. 26,56]. Og endelig faldt Peter så dybt, at han udtrykkeligt nægtede at have noget som helst kendskab til Jesus [Matt. 26,69-75].

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Tager man nu i betragtning, at det var Jesu disciple, der gjorde sig skyldige i alt dette, og tillige betænker, hvornår og under hvilke omstændigheder, det skete, bliver deres synd endnu mere fordømmelsesværdig. Vi ligefrem gyser derved, vi forfærdes på deres vegne, vi studser derover og kan næppe tro, det er sandt. Men hvad skal vi gøre! Det står der som et evigt gældende bevis på, hvor meget en kristens iboende retfærdighed og fromhed er værd. Men det står der også som et evigt gældende vidnesbyrd om Kristi kærlighed og den uforanderlige retfærdighed, et menneske ejer i ham. Thi alle disse synder til trods ser vi ikke et eneste øjeblik Jesu nåde forandres. Han var fremdeles den samme trofaste synderes frelser, som kun med mildt bebrejdende ord formanede sine venner og for øvrigt sonede deres synd med sit blod. (s.17) Hvis nogensinde forsyndelser af denne art skulle kunne ændre noget i hans nåde, ville vel disciplene ved denne lejlighed havde været de første til at gå det at erfare. Og hvis nogensinde Kristus skulle have set på disciplenes egen værdighed, ville han aldrig have kunnet vise dem nåde. De var til enhver tid de samme syndere. Blot var det dengang som nu, at synden til tider ligesom er i ro og holder sig skjult i hjertet, men til andre tider giver sig udslag i ord og gerning. Men for Gud er den lige vederstyggelig og fordømmelig, på hvad måde den så optræder.

Vil nu nogen indvende, at hvad her er fortalt om disciplene, ikke bør anses for eller kaldes for synd, men blot hedder fejl og mangler og bristende evne til at gøre det gode, så svares hertil: *Har man blot den rette forståelse af sagen, er det ligegyldigt med navnet.* Men hvad er vel for øvrigt synd, hvis ikke ordstrid om, hvem der skal anses for at være den største, er synd? Er ikke ærgerrighed synd? Eller af menneskefrygt at svigte sin mester, fornægte ham, bande og lyve? Det var ikke forsætlig utroskab, det er klart. Det drejer sig jo kun om de

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

disciple, der blev Jesus tro. Men vi har ikke derfor lov til at gøre synden mindre. Den må stå for, hvad den er.

Vi finder altså, at selv disse trofaste disciple forsyndede sig groft. Men alligevel sagde Jesus, at de – takket være tvætningen [badet] i hans blod – var helt rene, og kaldte dem sine brødre. *”Det kan synes underligt,”* siger Luther, *”at apostlene således har beskrevet deres egen synd og skam, og at der siden i menigheden er forordnet, at der skal prædikes over sådanne tekster, som gør apostlene liden ære. Havde det ikke været bedre at tie om dette? Sagen er imidlertid den, at vi ikke, som tilfældet er i pavekirken – har nogen interesse i at ære og ophøje helgener. Den trøst og nytte, vi kunne have deraf, var kun ringe. Det, vi skal lære af sådanne eksempler, er, at Gud er nådig og barmhjertig og viser langmodighed mod syndere. Endvidere, at når ^(s.18) det gælder vor medfødte natur, er der kun ringe forskel på os og de kære apostle. De var syndere som vi og havde intet andet at rose sig af end Guds godhed og nåde. Derfor skal vi ikke blive forsagte eller fortvivle, om vi begår de samme eller endnu større fejltrin, men finde trøst i deres eksempel og tro, at også vi får lov til at regne med Guds nåde, og at han tillige vil give os kraft til i fremtiden at leve et mere helligt liv.”*

Underligt er det også at se, at der i disciplenes liv ikke er nogen dag, hvorfra der er optegnet så mange og dybe fald som fra denne aften. Her må forholdet nødvendigvis være et af to: Enten har der været dage, hvor de har syndet lige så groft, det er blot ikke blevet optegnet, eller også har de på denne højtidelige aften, umiddelbart før Kristi død og umiddelbart efter at have modtaget den hellige nadver, været værre end nogen sinde før. Alle, som har nogen åndelig erfaring, vil anse det sidste for at være det mest sandsynlige. Aldrig har de været

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

så hårdt ansat [plaget] af synden og Satan som netop denne aften. Det er en erfaring, som også nutidskristne kan gøre. Aldrig er det værre med dem, end når f.eks. en højtid stunder til, eller de har været til Herrens bord [nadver] eller agter dertil. Gud har en ganske bestemt hensigt med det, når han tillader dette. Han vil forstyrre den fromhed og andagt, som vi især ved sådanne lejligheder søger at oparbejde og siden i al hemmelighed kunne grunde vor trøst og tilfredshed på.

Ingen egen retfærdighed må røve den plads og den ære, som alene tilkommer Kristi retfærdighed. Mennesket skal bringes til erkendelse af, hvor lidt det formår, og holdes nede i ydmyghed og Herrens frygt.

Det eksempel, vi denne gang særligt vil fæste os ved, er imidlertid Peters fald. (s.19) Det taler stærk og tydeligt om tre ting: hvad en kristens hellighed og styrke er værd, hvordan en ret omvendelse er beskaffen, og hvilken betydning den evige, uforanderlige nåde i Kristus har.

Først af alt må vi gøre os klart, at Peter var en oprigtig kristen, en tro Jesu discipel. Ikke blot var han en af de udvalgte tolv, men havde også gennem udtalelser af Jesus, rettet til ham personligt, end yderligere fået bekræftelse på sin nådestand. På Peters bekendelse: *"Du er Kristus, den levende Guds søn."* [Matt. 16,16] svarer Jesus: *"Salig er du, Simon, Jonas søn, thi det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min fader, som er i himlene."* [Matt. 16,17].

Ved fodvaskningen havde han sammen med de øvrige trofaste disciple fået det vidnesbyrd, at han var helt ren [Joh. 13,10] – thi ingen uden Judas var undtaget ved denne lejlighed. Og umiddelbart efter siger Jesus særskilt til Peter: *"Simon,*

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Simon - - jeg bad for dig, at din tro ikke må glippe.” [Lukas 22,31-32]. Altså må Peter denne aften have ejet troen.

Senere på aftenen lyder det til Peter, Jakob og Johannes: *”Våg og bed - - ånden er villig, men kødet er skrøbeligt.*” [Markus 14,38; Matt. 26,41].

Ikke blot af de anførte steder, men af de evangeliske beretninger i sin helhed, hvori ingen af apostlene nævnes så ofte som Peter, er vi på forhånd tilstrækkelig overbevist om, at han har været en af Herrens Ånd oplyst og troende Jesu discipel, glædende af kærlighed til og nidkærhed for sin Herre og Frelser.

Denne samme Peter er det, der så grufuldt falder og forsynder sig. Den dybeste årsag til Peters fald finder vi i Matt. 26,33-35. Det var hans selvsikkerhed og store tanker om sin egen troskab og styrke, der blev hans ulykke.

Thi da Jesus siger, at de i denne nat alle vil forarges på ham, svarer Peter: *”Om så alle forarges på dig, vil jeg dog ikke gøre det.*” [Matt. 26,33]. Da er det, Jesus siger til ham: *”Sandelig siger jeg dig, i denne nat, før hanen galer, vil du fornægte mig tre gange.*” [Matt. 26,34].

Kort sagt: Peter havde udmærket sig frem for de andre i tro, kærlighed, tapperhed m.m. Men han vidste det også selv, (s.20) og derfor skulle han også blive den, der ”udmærkede” sig med hensyn til at synde. ”De første skal blive de sidste” [Matt. 20,16 ikke eksakt citat] - nemlig når de også i egne øjne er blevet de første.

Dette skete i det små, ja blot for en aften, med Peter. Men det sker i det store og for evigt med enhver, som fremturer i sin formastelighed. Hvad Peter sagde om sin troskab og sin standhaftighed, var oprigtig ment. Og det, Jesus

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

forudsagde om hans fornægtelse, har uden tvivl forekommet ham urimeligt, ja rent umuligt. Han vidste jo med sig selv, hvor ærligt han mente det, og svarede derfor: ”*Selv om jeg skulle dø med dig, vil jeg aldrig fornægte dig.*” [Matt. 26,35].

Til en begyndelse giver han unægtelig også beviser på sin troskab og sit mod. Ene mand griber han til sværd og tager kampen op med hele den bevæbnede skare [Matt. 26,51-53]. Mens de andre flygter, vover han sig helt ind i ypperstepræstens gård for i det længste at følge sin herre og mester og se, hvad udfald sagen vil få [Matt. 26,69]. Men netop her var det, at det skete, som Jesus havde forudsagt [Matt. 26,69-75] – os alle til advarsel og lærdom.

Det er ikke nok at være alvorlig og redelig, oprigtig og nidkær. Det må forenes med en ånd, der altid frygter for fald og altid er rede til at mistro sig selv. Om selve faldet fortæller alle fire evangelister. Det, der skete, var i hovedsagen følgende: ”Medens Peter nu var nedenfor i gården, kommer en af ypperstepræstens piger, og da hun får øje på Peter, der sad og varmede sig, ser hun hen på ham og siger: ”Du var også sammen med nazaræeren, denne Jesus.” Men han nægtede og sagde: ”Jeg hverken ved eller forstår, hvad du mener,” og han gik ud i den ydre gård, (og da galede hanen). Og da pigen så ham, begyndte hun igen at sige til de omkringstående: ”Han dér er en af dem.” Atter nægtede han det. Lidt efter sagde de omkringstående igen til Peter: ”Sandelig, du er en af dem, du er jo også en galilæer.” Da begyndte han at bande og sværge: ^(s.21) ”Jeg kender ikke det menneske, I taler om.” I det samme galede hanen anden gang. Så kom Peter det ord i hu, som Jesus havde sagt til ham: ”Før hanen galer to gange, skal du fornægte mig tre gange.” Og han brast i gråd.” [Matt. 26,69-75].

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Hvor lidt dog den menneskelige fromhed, hellighed og styrke er værd – selv når det drejer sig om de bedste kristne! Vi står her over for en tro Jesu discipel, men hvor ynkeligt kommer han ikke af sted i denne nat! Med hvilken varme og ivrighed havde han ikke optrådt, da Jesus samme aften vaskede disciplenes fødder. Hvor frimodigt og afgjort havde han ikke udtalt sig, da Jesus forudsagde, at de ville forarges på ham. Hvilken kærlighed, nidkærhed og troskab havde han ikke lagt for dagen, da han i Getsemane gik til angreb mod den store, bevæbnede skare. Og nu ser vi ham pludselig så aldeles modløs og svag, at intet middel er for lavt, blot han kan frelse sig selv fra en indbildt fare. Thi for disciplene var der i virkeligheden ingen fare denne aften. Jesus havde ved sit almægtige: ”Lad disse gå!” [Joh. 18,8] sikret dem frit lejde. Og havde Peter brugt sin sunde fornuft, var det vel også gået op for ham, at når Johannes, som var kendt i ypperstepræstens gård, ingen overlast led, ville der heller ikke ske ham selv noget. Dette bekræftes da også af selve begivenhedernes gang. Skønt Peter blev genkendt af en, der selve havde set ham i haven – en slægtning til den mand, hvis øre han havde afhugget – og der efter denne ingen tvivl kunne herske om, hvem han var, er der ingen, der rørte ham. Han kunne ellers nok have fortjent en revselse – om ikke for andet, så for sin løgnagtige taleskyld. Peters ængstelse var altså fuldstændig ugrundet. Men da han først havde nægtet en gang, kunne han ingen anden udvej se end at fortsætte, om det skulle kræve hundrede fornægtelser.

Thi hvordan skulle han over for disse mennesker kunne indrømme, at han havde løjet og i virkeligheden var en Jesu discipel. (s.22) Det er denne fremgangsmåde, Satan benytter sig af, når han vil bringe et menneske til fald. Får han blot listet døren på klem, skal han snart med vold og magt bryde ind

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

og tage det hele i besiddelse. Peters fald rummede i sig flere enkeltsynder. Den første og egentlige var den, at han fornægtede sin herre og frelser og gjorde det i så drastiske vendinger, som tilfældet var. Først siger han udtrykkelig: ”Jeg kender ham ikke!” og tilføjer: ”Jeg hverken ved eller forstår, hvad du mener.” Han vil med disse ord give det udseende af, at det er så langt fra, at han skulle have været sammen med Jesus, at han ikke engang forstår, hvad den kvinde mener, som kan sætte et sådant spørgsmål under debat. Anden gang nægter han igen og bekræfter sine ord med en ed. Tredje gang – omtrent en time senere – nægter han fremdeles. Man skulle synes, han i mellemtiden måtte være kommet til besindelse, men nej – han begyndte at bande og sværge: ”Jeg kender ikke det menneske, I taler om.” ”Det menneske, I taler om” - således kalder han sin Herre og Mester. Han vil med dette udtryk give det udseende af, at manden er ham fuldstændig ubekendt, at han ikke engang kender hans navn og ikke har hørt ham omtalt før nu. [Matt. 26,69-75].

Denne åbenbare fornægtelse var hovedsynden i Peters fald. For det andet var det i høj grad usømmeligt for en Jesu discipel at slynge de spørgende en bevidst løgn lige op i deres åbne ansigt.

Og det tredje, han gør sig skyldig i, er ikke mindre utilbørligt. Han bekræfter sine løgne og fornægtelser med en ed, bander og sværger på, at han ikke kender Jesus. Det er, som om han på den måde vil dokumentere, at han umuligt kan være en Jesu discipel, thi Jesus havde budt sine disciple: ”*I må aldeles ikke sværge.*” [Matt. 5,34].

(s.23) Så grufuldt kunne Peter forsynde sig, og dog – mærk det vel og glem det aldrig – dybt i hans hjerte boede der under det alt sammen en inderlig

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

kærlighed til Jesus, samme trofasthed og nidkærhed som før. Hvordan skal man ellers forklare, at han, lige så snart han var blevet vakt til besindelse, gik ud og græd over sig selv. Hvad var det, der havde draget ham hen til yppersteprestens gård, hvor han hverken havde venner eller bekendte, men hvor lutter ubekendte og fjendtlige øjne stirrede ham i møde? Hvad drog ham, om ikke hans inderlige kærlighed til Herren? De havde taget hans herre fra ham, Kristus, hans dyreste skat, og hvor han blev ført hen, der blev også den trofaste discipel med uimodståelig magt draget for dog i længst muligt at følge ham og se, hvordan det vil gå ham. Det var virkelig hjertets mening, det, han aftenen forud havde sagt: *”Med dig er jeg rede til at gå både i fængsel og døden.”* [Lukas 22,33].

Enhver vil forstå, at det ikke var troløshed eller ligegyldighed, der fik Peter til at fornægte sin herre, men ene og alene den svaghed og menneskefrygt, han pludselig blev overfaldet af, og som hænger sammen med *”kødets skrøbelighed”* også der, hvor *”ånden er villig”* [Matt. 26,41].

Og så var grunden til hele dette ulyksalige syndefald intet andet end den selvtillid, som denne aften karakteriserede Peters optræden. Det var den, der gjorde, at Herren for en stund trak sin hånd tilbage fra ham. Og når dette sker med et menneske, da styrter det af sted og falder fra den ene synd i den anden.

Dette er ingen behagelige oplevelse, men at leve i urokket selvtillid er tusind gange farligere. Peter fik ved denne lejlighed lært af egen erfaring, hvad han senere skrev til alle kristne: *”Ifør jer alle ydmyghed over for hverandre, thi Gud står de hovmodige imod, men de ydmyge giver han nåde.”* [1.Pet. 5,5].

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

(s.24) Endnu et skønt og lærerigt billede fra den aften vil vi betragte. ”Da vendte Jesus sig om,” fortæller Lukas, ”og så på Peter, og Peter kom Herrens ord i hu [Peter huskede Herrens ord], hvordan han havde sagt til ham: ’Før hanen galer i nat, skal du fornægte mig tre gange.’ Og han gik udenfor og græd bitterligt.” [Lukas 22,61-62].

Det er som at få lov at se en kristen lige ind i hjertet. Peter var ligesom fra sans og samling lige til det øjeblik, da Jesus vendte sig og så på ham. Da vågner han op. Han bliver sig selv igen efter rystningen i Satans sigtesold [efter at være blevet prøvet af Satan] og husker, hvad Herren har sagt. Det går op for ham, hvad det er, han har gjort, og han græder bitterligt derover. Netop således går det med en kristen. På fristelsens onde dag er han ligesom fra sans og samling. Han tumles om af syndens og Satans vilde magter – snart af vrede, snart af onde lyster og ondt begær, snart af menneskefrygt, og falder ligesom Peter den ene gang efter den anden. Men så sandt han har blot en gnist af livet i behold, kan han umuligt forblive i synden, men må nødvendigvis komme i nød over den. Enten følger nøden, sorgen og ufreden umiddelbart efter synden. Eller også bliver han inden ret længe standset af et blik fra sin frelser, kommer i tanke om, hvad Herren har sagt, og ”skriger i hjertets vånde [uro/kvaler]” ligesom David [Salme 38,9] eller ”græder bitterligt” ligesom Peter [Lukas 22,62].

Dette siger os noget om, hvordan den daglige bod er beskaffen, når den er, som den skal være. Det er ikke noget, en kristen sætter sig for at gøre for at formindske syndens skyld eller Herrens vrede. Men som Prætorius så træffende siger: ”Aldrig så snart har vi syndet, før boden straks er til stede” - som noget, der til stadighed bor i de troendes hjerter, men på fristelsens dag

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

har været trængt i baggrunden for så atter, så snart lejligheden gives at komme frem i lyset. Den ytrer sig imidlertid højst forskelligt – alt efter de forskellige forhold, der fremkalder den. I tider, hvor alt går roligt og jævnt, består den i en ”villig ånd” [Markus 14,38; Romerbrevet 8,15], der ”glæder sig over Guds lov” [Romerbrevet 7,22] - eller snarere i en utilfredsstillet higen i erkendelsen af, hvor meget der mangler på dette punkt.

Men efter et regulært syndefald ytrer (s.25) den sig i den nød, uro og sorg over synden, der, som før vist, vælder frem hos en kristen. Hvad her er sagt, finder vi tydeligt hos Peter. Han satte sig ikke for at gøre bod eller tænkte som så: ”Nu må jeg begynde at græde bitterligt for om muligt at bevæge Jesus til at forlade mig min synd.” Nej, tværtimod! Hans uro og sorg, som netop var udslag af den sande bod, var et Åndens værk i hans hjerte. Det var hans inderlige kærlighed til Frelseren – som også var et værk af Guds Ånd – der gjorde, at han simpelthen ikke kunne andet end ængstes og græde over sig selv, da først det var gået op for ham, hvad det var, han havde gjort.

Dette er sand bod – til forskel for den, man selv mener at måtte bringe i stand for at bevæge Gud til barmhjertighed. Hvad foretog nu Peter sig for at få nåde for den grove synd, han havde begået? Ak! Den stakkels faldne discipel kunne intet som helst gøre. Han gik udenfor og græd bitterligt. Sammen med de andre bedrøvede disciple gemte han sig siden bag lukkede døre [Joh. 20,19]. Her sad de og sørgede over, hvad de havde gjort, og hvad de havde mistet. Ikke så meget som et møde med Jesus var der blevet lejlighed til, før han døde. Ikke et ord havde de fået talt med ham, ikke en bøn havde de fået bedt. Sådan går det til med en kristen, som er faldet og har forsyndet sig. Han kan intet gøre til gavn

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

for sin sag. Ofte kan han end ikke bede en bøn. Nød uro og angst er de eneste bodstegn, han har.

Men som vi har set af Peters eksempel, er dette netop den sande bod. Det er ikke noget, mennesket selv sætte sig for at ville gøre, men noget, der virkes i os ved Guds Ånd, når Frelserens øjne møder synderens, og denne husker, hvad Herren har sagt.

Vi bør imidlertid også betragte den tro, som Peter dog under det alt sammen havde i behold. *”Jeg bad for dig, at din tro ikke må glippe,”* havde Jesus sagt. [Lukas 22,32].

Af hvad beskaffenhed denne tro var, er ikke vanskeligt at blive klar over, når man ved, hvordan (s.26) disciplenes sindsstemning var i tidsrummet mellem Jesu død og hans opstandelse. *”I skal græde og klage,”* havde Jesus sagt [Joh. 16,20]. Og græd og klagede gjorde de. Nok ville de tro, da kvinderne påskemorgen bragte bud om, at Jesus var stået op af graven, men de kunne ikke. De ville tro – det ser vi deraf, at Peter og Johannes straks løb til graven for at se, om det var sandt, hvad kvinderne havde sagt. Men de fattede ikke mere af, hvad de der så, end at Peter *”gik hjem i undren over det, som var sket”* [Lukas 24,12], og om aftenen, da han var sammen med de andre disciple, og Jesus viste sig for dem, snarere kunne tro, at det var en ånd, end det var Jesus selv.

Men da de endelig kunne tro, at det var Herren, blev de glade. Disciplenes tro var på dette tidspunkt kun som en rygende tande. Den bestod så langt fra i vished og frimodighed, men kun i dette redelige discipelsind, som ikke kan leve sin herre foruden. Sådan så den ud, den Peters tro, som ikke var glippet.

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Lad os nu drage en fornuftig slutning af det, vi her har set. Hvem skulle behøve at være mismodig eller tvivle om, at retfærdigheden i Kristus er evig og uforanderlig, når selv Peter, som dog var faldet så dybt, ikke blev forskudt eller lukket ude fra Guds nåde, så længe han blot forblev i troen, var det end en meget svag og skrøbelig tro. Her står nu Jesus og bekræfter i handling, hvad han og hans apostle så ofte havde fremholdt i ord. Ja, så nådefuldt optrådte han over for den arme Peter, at han ikke blot forudsagde ham hans fald, men samtidig også lovede ham forbøn. Det var vel egentlig bevis nok for, at han ikke ville forkaste ham, når faldet indtraf.

Desuden var jo Peters synd i det øjeblik, Jesus forudsagde den, som allerede sket i hans øjne, for hvem alt ligger blottet og udbredt, og for hvem tid ikke eksisterer. Atter finder vi bekræftet, at beroede nåden og retfærdigheden på noget hos os selv, kunne vi aldrig et eneste øjeblik være benådede (s.27) og retfærdige for Gud. Den hjertets renhed, hvorefter Gud ser, ejer vi ikke. I hans øjne er der ingen forskel på den bedst skjulte indre synd og det groveste ydre fald. De synder, som bor i vort kød, og som ved given lejlighed vil give sig udslag i handling, er for ham en lige så stor realitet som dem, vi allerede har begået.

Hvornår skulle han da være os nådig, hvis han ville se på os og vore synder? Hvis ikke Kristi retfærdighed helt og holdent dækkede over vore synder for Gud, da var Guds rige, siger Luther, ”ikke et *nåderige*, hvor nåden hersker over synden, men et *synderige*, hvor synden hersker over nåden.”

”Men Gud ske tak, som giver os sejren ved vor Herre Jesus Kristus” [1.Kor. 15,57] – *”Jeg ophæver ikke Guds nåde, thi var der retfærdighed ved loven, så var jo Kristus død til igen nytte.”* [Galaterbrevet 2,21].

Rosenius Samlede Værker

Bind IV – Kristi retfærdighed

Kapitel 1: De troendes uforanderlige retfærdighed i Kristus

Begivenhederne påskemorgen forvisser os end yderligere om Jesu hjertelag mod Peter. Hvorfor siger ellers englen til kvinderne ved graven: ”*Gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går forud for jer til Galilæa.*” [Markus 16,7]. Hvorfor nævnes netop Peter særskilt? Hvorfor ikke snarere Johannes, ”*den discipel, Jesus elskede*” [Joh. 20,7], eller Maria, hans moder? Hvorfor netop Peter? Uden tvivl, fordi Jesus vidste, at Peter var den, der var mest nedslået og mismodig. Hvor let ville han ikke, når kvinderne overbragte englens hilsen, kunne tænke som så: Den hilsen gælder kun de andre. Det er dem, han sætter stævne i Galilæa og ikke mig, som har fornægtet ham. Mig vil han sikkert ikke se for sine øjne mere. For at komme disse tanker i forkøbet er det, at Jesus byder englen særskilt at nævne Peters navn. For dette ord skyld turde nu Peter regne sig med til discipelflokken. Og kort efter sender Jesus dem den anden morgenhilsen, endnu lifligere end den første. Fra hans egen mund lyder det: ”*Jeg farer op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud.*” [Joh. 20,17].

(s.28) Når du, o Jesus, taler sådan, hvem kan da længere misforstå dit evige forsoningsråd og ej forstå, at nåde er nåde! Vi er nødt til at slutte her. Men for de troende er dette et emne, de aldrig bliver færdige med – ikke før de er hjemme hos Herren, hvor de ikke mere skal vandre i tro, men i skuen [vandre og se].

Historik:

Indtastet: 4. maj 2007

Korrektur: 30. oktober 2021

RoseniusNet.dk

Side 22 af 22